

Szanowni Państwo,

Zapraszamy do udziału w dziesiątej, jubileuszowej konferencji z cyklu **Oblicza Wojny**, która tradycyjnie już, odbędzie się w gościnnych murach Instytutu Historii Uniwersytetu Łódzkiego oraz online w dniach **5-6 czerwca 2025 r.** Tegoroczne obrady zamierzamy poświęcić tematowi **Wojna i pamięć**.

Wojna jako doświadczenie indywidualne, grupowe, a także element narracji politycznej, historycznej i kulturowej nierozzerwalnie wiąże się z pamięcią i różnymi formami upamiętniania. Spośród zagadnień, które chcielibyśmy poruszyć na naszej konferencji, szczególną uwagę pragniemy poświęcić związkom między wojną, pamięcią a tożsamością. Zależy nam również na omówieniu ewolucji pamięci oraz tworzenia związanych z nią mitów i legend. Liczymy, że w referatach uwzględniona zostanie problematyka różnych form pamięci – od doświadczeń indywidualnych po perspektywę grup społecznych, politycznych i narodowych. Chętnie przyjmiemy także wystąpienia analizujące różne przykłady odwoływania się do doświadczeń wojennych, poprzez ich ilustracje i upamiętnianie. Z tego powodu w kręgu naszych zainteresowań mieszczą się również dzieła literackie, architektoniczne, plastyczne, filmowe i inne, wykorzystywane jako narzędzia kształtujące postrzeganie historycznych konfliktów.

Liczymy także, że konferencja stanie się forum prezentacji nieznanych dotąd źródeł – historycznych, archeologicznych i innych – a także nowych interpretacji tekstów i artefaktów, które wcześniej były już przedmiotem badań. Zwracamy również uwagę na wyzwania związane z dokumentowaniem współczesnych konfliktów, w tym weryfikacją wiarygodności i archiwizacją materiałów masowo tworzonych w ich trakcie.

Chcielibyśmy, aby dostrzeżona została rola miejsc pamięci, takich jak zabytki architektury, muzea, pomniki czy cmentarze. Podczas obrad poruszone mogą być zagadnienia związane z procesami pojednania, a także wpływem polityki pamięci na narracje historyczne oraz społeczne a także na relacje międzynarodowe.

Wśród naszych uczestników mile widziani będą badacze reprezentujący różne dziedziny, badający różne kultury i epoki – od starożytności po czasy współczesne. Prosimy o zapoznanie się zamieszczoną poniżej listą proponowanych zagadnień, przy czym inne tematy związane z nadrzędnym problemem badawczym konferencji są również mile widziane.

Przewidujemy wydanie publikacji pokonferencyjnej w Wydawnictwie Uniwersytetu Łódzkiego, zawierającej artykuły, które otrzymają pozytywne recenzje.

Serdecznie zapraszamy do udziału w naszej konferencji!

Proponowane zagadnienia

1. Wojna, pamięć i tożsamość

- Konflikty zbrojne w pamięci zwycięzców, pokonanych i neutralnych
- Ewolucja pamięci o wojnach
- Refleksje nad wojną, pamięcią i tożsamością
- Społeczna konstrukcja pamięci o wojnie: pamięć żywa kontra pamięć oficjalna
- Pamięć o konfliktach wojennych jako narzędzie propagandy
- Pamięć transgeneracyjna: przekazywanie doświadczeń wojennych między pokoleniami
- Konflikt pamięci: odmienne narracje różnych grup społecznych i politycznych o tej samej wojnie
- Uczestnicy walk w pamięci potomnych
- Historie zapomniane

2. Źródła historyczne i ich interpretacja

- Źródła (nie tylko) historyczne jako nośniki pamięci do badań konfliktów zbrojnych
- Znane źródła – nowe interpretacje
- Wojna w egodokumentach
- Archiwizacja wojny: od dokumentów pergaminowych po technologie 3D
- Ślady konfliktów zbrojnych w materiale archeologicznym
- Miejsca masowych pochówków i ich badanie

3. Polityka pamięci i mechanizmy upamiętniania

- Mechanizmy upamiętniania konfliktów zbrojnych w różnych krajach i epokach
- Polityka pamięci a narracje historyczne: kształtowanie i wykorzystywanie pamięci wojennej
- Konflikty o pamięć: spory międzynarodowe wokół upamiętniania wojen
- Rola instytucji międzynarodowych w kształtowaniu pamięci o wojnach (np. UNESCO, ONZ)
- Procesy wybaczenia i pojednania po konfliktach zbrojnych

4. Miejsca pamięci i ich funkcje

- Miejsca pamięci – muzea, pomniki, cmentarze
- Architektura – świadek historii
- Pomniki i miejsca pamięci jako wyraz społecznej i politycznej interpretacji wojny
- Muzeum jako przestrzeń pamięci o wojnie
- Muzea – granica między upamiętnianiem a gloryfikacją wojny

5. Wojna w kulturze i sztuce

- Strategie kształtowania i wykorzystywania pamięci o wojnie w sztuce
- Wojna jako temat w literaturze, sztuce i filmie
- Zniszczenia dzieł architektury i sztuki w wyniku działań wojennych
- Rekonstrukcja historyczna jako przejaw pamięci historycznej
- Legendy i mity wojenne
- Wojna w anegdocie

6. Regionalne i współczesne konteksty pamięci

- Wojna w Ukrainie i jej wpływ na pamięć historyczną w Europie
- Pamięć o wojnie w różnych kulturach
- Konflikty hybrydowe i ich dokumentowanie dla przyszłych pokoleń
- Współczesne wyzwania w zachowywaniu pamięci o wojnach w dobie dezinformacji

Informacje organizacyjne

- forma obrad hybrydowa
- obrady stacjonarne – Instytut Historii UŁ, ul. A. Kamińskiego 27a
- obrady online – MS Teams
- zakres chronologiczny – od starożytności po współczesność
- konferencja interdyscyplinarna
- czas wystąpienia – 15 minut
- język obrad – polski, angielski, ukraiński
- zgłoszenie udziału w konferencji – poprzez formularz zgłoszeniowy dostępny na stronie internetowej www.obliczawojny.uni.lodz.pl
- organizatorzy przewidują publikację nadesłanych artykułów
- udział studentów za zgodą opiekuna naukowego

Opłata konferencyjna

- udział stacjonarny – 500 zł (obejmuje przerwy kawowe, dwa obiady, uroczystą kolację, materiały konferencyjne, bez noclegu)
- udział stacjonarny z jednym noclegiem – 665 zł (obejmuje przerwy kawowe, dwa obiady, uroczystą kolację, materiały konferencyjne)
- udział stacjonarny z dwoma noclegami – 830 zł (obejmuje przerwy kawowe, dwa obiady, uroczystą kolację, materiały konferencyjne)
- udział online 400 zł (obejmuje obsługę techniczną, materiały konferencyjne w wersji pdf)
- rachunek do wpłat konferencyjnych – 78 1240 3028 1111 0011 4844 7890 (Bank Pekao S.A.)

Harmonogram

- 16 stycznia – rozpoczęcie przyjmowania zgłoszeń
- 12 kwiecień – koniec przyjmowania zgłoszeń
- 4 maja – koniec przyjmowania wpłat
- 16 maja – ogłoszenie programu konferencji
- **5-6 czerwca – konferencja**
- 30 września – koniec nadsyłania artykułów do druku

Kontakt

e-mail: obliczawojny@uni.lodz.pl

strona internetowa: www.obliczawojny.uni.lodz.pl

Komitet organizacyjny

dr hab. Tadeusz Grabarczyk, prof. UŁ – przewodniczący; dr Magdalena Pogońska-Pol – sekretarz główny; mgr Oleg Hański – sekretarz; dr hab. Witold Jarno, prof. UŁ – członek komitetu

Komitet naukowy

Przewodniczący: prof. dr hab. Jarosław Kita • członkowie: prof. dr hab. Marian Głosek UŁ • mgr Bartosz Górecki, dyrektor AP Łódź • prof. dr hab. Andrij Kharuk, Akademia Wojsk Lądowych im. Hetmana Piotra Sahajdacznego we Lwowie • płk dr hab. prof. ASzW Jacek Lasota ASzW • dr hab. prof. KUL Andrzej Niewiński KUL • prof. dr hab. Ferenc Sebök Uniwersytet Szegedyński • prof. dr hab. Galyna Starodubets, Żytomierski Uniwersytet Państwowy • prof. dr hab. Jan Szymczak UŁ • prof. dr hab. Myroslav Voloshchuk, Przykarpacki Uniwersytet Narodowy w Iwano-Frankiwsku

Organizator

Patronaty honorowe

Patronat Rektora
Uniwersytetu Łódzkiego

PREZYDENT MIASTA ŁODZI
HANNA ZDANOWSKA

Partnerzy instytucjonalni

- Archiwum Państwowe Oddział w Łodzi
- Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Łodzi
- Komisja Historii Wojskowości Komitetu Nauk Historycznych PAN
- European University Of Cities In Post-Industrial Transition
- Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych Uniwersytetu Szegedyńskiego
- Centrum Studiorum Mediaevalium w Ivano-Frankiwsku
- Pracownia Wojskowo-Historyczna Instytutu Historii KUL
- Wydział Historii, Politologii i Stosunków Międzynarodowych Przykarpackiego Uniwersytetu Narodowego im. Wasyla Stefanyka w Ivano-Frankiwsku

